

เส้นทางการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว

The Path to Elevating Thailand to a Developed Country

พีระ รัตนวิจิตร¹, ฐิตวัฒน์ เชาวลิต², อติสร บุญธรรม³ และ ศรัณยพงศ์ อนิวัตกุลชัย⁴
Peera Ruttanawijit¹, Thitawat Chaovalit², Adisorn Bunthum³ and Saranyapong Aniwatkulchai⁴

นักวิชาการอิสระ

Independent Academic, Thailand

Corresponding Author, Email: ¹dr.peera2502@gmail.com

Received: August 9, 2024

Revised: August 28, 2024

Accepted: August 29, 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเส้นทางการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยการมุ่งศึกษาคุณลักษณะของประเทศที่พัฒนาแล้ว และการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 ประการขององค์การสหประชาชาติ คุณลักษณะที่แตกต่างกันของประเทศที่พัฒนาแล้ว ประเทศกำลังพัฒนา และประเทศที่พัฒนาน้อยพบว่าประเทศไทยได้รับความร่วมมือจากคณะทำงานของสหประชาชาติในประเทศไทยได้ร่วมลงนามในกรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน วาระปี พ.ศ. 2565-2569 (UNSDCF) กับ รัฐบาลไทย กรอบความร่วมมือนี้ได้ให้ความสนับสนุนด้านการพัฒนาที่ระบบสหประชาชาติมอบให้กับประเทศไทยเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายอันสูง สู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใน ค.ศ. 2030 และก้าวขึ้นเป็นประเทศรายได้สูง มีการพัฒนาที่ครอบคลุม ยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกันต่อวิกฤต กรอบความร่วมมือได้รับการออกแบบโดยอิงหลักการของสหประชาชาติที่จะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง หลักสิทธิมนุษยชน หลักความเสมอภาคทางเพศ หลักความยั่งยืน และหลักภูมิคุ้มกันต่อวิกฤต และหากประเทศไทยยึดมั่นในเส้นทางนี้ร่วมมือกับสหประชาชาติแล้วอย่างจริงจัง จะสามารถยกระดับเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

คำสำคัญ: องค์การสหประชาชาติ; ประเทศพัฒนาแล้ว; ประเทศกำลังพัฒนา

Abstract

This article aims to study the path to elevating Thailand to a developed country by focusing on the characteristics of developed countries and the 17 Sustainable Development Goals of the United Nations. The different attributes of developed, developing, and less developed countries found that Thailand received cooperation from the United Nations Working Group in Thailand to sign the Framework for Sustainable Development for the period 2022-2026 (UNSDCF) with the Thai government. This framework provides development

support by the United Nations system for Thailand to achieve its high aspirations towards the Sustainable Development Goals by 2030 and become a high-income country with inclusive, sustainable, and resilient development. The framework is designed based on the United Nations principles of leaving no one behind, human rights, gender equality, sustainability, and resilience. If Thailand adheres to this path and seriously cooperates with the United Nations, it can elevate itself to a developed country.

Keywords: United Nations; Developed Countries; Developing Countries

บทนำ

ประเทศที่กำลังพัฒนายังไม่มีคำจำกัดความที่ชัดเจนว่าจะมีคุณลักษณะอย่างไร ทั้งยังไม่มีข้อตกลงที่ชัดเจนว่าประเทศใดจะเป็นประเทศกำลังพัฒนาหรือเป็นประเทศที่พัฒนาน้อย โดยประเทศที่พัฒนาน้อยมักจะเป็นประเทศที่ฐานการผลิตทางอุตสาหกรรมต่ำ และดัชนีการพัฒนามนุษย์ต่ำ (Human Development Index: HDI) ซึ่งองค์การสหประชาชาตินำไปใช้เพื่อวัดคุณภาพชีวิตประชาชนใน 3 ด้านประกอบด้วยด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ และด้านมาตรฐานการครองชีพ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับประเทศอื่น อย่างไม่รู้ก็คำจำกัดความนี้ไม่ได้เป็นที่ยอมรับในระดับเวทีสากล ทั้งไม่มีข้อตกลงที่ชัดเจน (สหประชาชาติประเทศไทย, ม.ป.ป.)

ธนาคารโลกที่จัดประเภทเศรษฐกิจของโลกเป็น 4 กลุ่มโดยประเด็นสำคัญจะพิจารณาจากรายได้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product) ดังเช่นประเทศที่มีรายได้สูง ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ประเทศที่มีรายได้ระดับล่างจนกระทั่งลงมาถึงระดับต่ำ ส่วนใหญ่ประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุดคือประเทศที่ไม่มีทางออกทางทะเลโดยหมายรวมถึงประเทศรัฐที่กำลังพัฒนาที่เป็นเกาะเล็กๆ ล้วนแล้วแต่เป็นกลุ่มย่อยของประเทศกำลังพัฒนา ที่แตกต่างจากประเทศที่อยู่อีกซีกหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับที่เป็นประเทศที่มีรายได้สูงหรือประเทศพัฒนาแล้ว ทั้งนี้ข้อแย้งกับการใช้คำเกี่ยวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว จวบจน ปี พ.ศ. 2558 ธนาคารโลกประกาศว่าการจัดหมวดหมู่โลกที่กำลังพัฒนา พัฒนาแล้วและเห็นว่าประเทศที่มีรายได้น้อยควรใช้คำว่า Global South ซึ่งเป็นชื่อทางเลือกของประเทศกำลังพัฒนา (สำนักงานสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.), 2565)

ด้วยเหตุนี้คณะผู้เขียนจึงสนใจเกี่ยวกับเส้นทางการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วว่าจะเป็นไปได้ในทิศทางใด

คำจำกัดความ

โคฟี อันนัน อดีตเลขาธิการสหประชาชาติ ได้ให้คำจำกัดความประเทศที่พัฒนาแล้วคือประเทศที่ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนทุกคน ให้มีสุขอนามัย พละอนามัยดี มีอิสรภาพ มีที่อยู่อาศัยในสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและมีความปลอดภัย

องค์การสหประชาชาติให้ความเห็นว่า ประเทศที่พัฒนาแล้วจากที่เห็นประจักษ์โดยทั่วไปในทวีปเอเชีย คือประเทศญี่ปุ่น ในทวีปอเมริกาเหนือ คือประเทศแคนาดา สหรัฐอเมริกา ในโอเชียเนีย ประเทศออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ กลุ่มประเทศเหล่านี้ล้วนเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ส่วนในเชิงการค้าได้แก่สหภาพศุลกากรอาฟริกาใต้ ประเทศอิสราเอลล้วนแล้วแต่ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มที่พัฒนาแล้ว (วิกิพีเดีย. (ม.ป.ป.))

ธนาคารโลกแบ่งเศรษฐกิจของโลกออกเป็น 4 กลุ่มตามรายได้ประชาชาติต่อหัว (Gross National Income: GNI) ปรับปรุงใหม่ทุกวันที่ 1 กรกฎาคมของทุกปี

- กลุ่มประเทศที่จัดให้อยู่ในกลุ่มระดับรายได้สูงจะต้องมีรายได้ประชาชาติต่อหัวมากกว่า 11,906 ดอลลาร์สหรัฐ

- กลุ่มประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มรายได้เหนือกว่าปานกลางจะต้องมีรายได้ประชาชาติต่อหัวอยู่ระหว่าง 3,856 - 11,905 ดอลลาร์สหรัฐ

- กลุ่มประเทศที่จัดอยู่รายได้ปานกลางค่ารายได้ประชาชาติต่อหัวอยู่ระหว่าง 976 - 3,855 ดอลลาร์สหรัฐ

- กลุ่มประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มรายได้ต่ำค่ารายได้ประชาชาติต่อหัวจะอยู่ที่ 975 ดอลลาร์สหรัฐ หรือต่ำกว่า

ความหมายของประเทศที่พัฒนาแล้ว ประเทศกำลังพัฒนา ประเทศที่พัฒนาน้อย

ประเทศพัฒนาแล้ว (Developed Country) หมายถึงประเทศใดก็ตามที่มีการพัฒนาในระดับสูง โดยจะใช้ดัชนีวัดจากมาตรฐานบางประการ โดยทั่ว ๆ ไปจะเห็นว่ามาตรวัดจะมาจากรายได้ประชาชาติต่อหัวเป็นหลักและคงยึดโยงกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัวสูงจะจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังเช่นประเทศในกลุ่มทวีปเอเชียที่ได้รับการจัดเป็นประเทศพัฒนาแล้วโดยมีรายได้ประชาชาติต่อหัวดังนี้ (ลงทุนแมน, 2562)

- ประเทศสิงคโปร์ 1,730,000 บาทต่อปี
- ฮองกง 1,470,000 บาทต่อปี
- ประเทศเกาหลีใต้ 900,000 บาทต่อปี
- ไต้หวัน 795,000 บาทต่อปี

นอกจากนี้ประเทศที่พัฒนาแล้วยังให้ความสำคัญกับตัวบ่งชี้ในการพัฒนามนุษย์วัดความสัมฤทธิ์ผล โดยเฉลี่ยของแต่ละประเทศในการพัฒนามนุษย์ที่มีองค์ประกอบประเด็นหลัก 3 ประเด็น คือ

- มาตรฐานคุณภาพชีวิต ที่วัดได้จากผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและสถานภาพในด้านกำลังซื้อ
- การมีอายุยืนยาวสุขภาพดีที่ใช้ตัวชี้วัดจากอายุ
- ด้านการศึกษาที่จะใช้ตัวชี้วัดจากการรู้หนังสืออ่านออก เขียนได้ และสัดส่วนการเข้าเรียนสุทธิ

โดยรวมตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา

ประเทศกำลังพัฒนา (Developing Country) หมายถึงรัฐเอกราช (Independent State) หรือที่นิยมเรียกว่ารัฐอธิปไตย (Sovereign State) คือรัฐที่สามารถทำการใดใดด้วยการตัดสินใจด้วยตนเองไม่ได้ตก

เป็นอาณานิคมของประเทศใดที่ต้องสูญเสียและไม่มีอิสระในการกระทำหรือการตัดสินใจใดใดประเทศเหล่านี้มีฐานอุตสาหกรรมที่พัฒนาน้อยกว่า และมีตัวชี้วัดการพัฒนามนุษย์จะอยู่ในระดับปานกลางหรือต่ำ กรณีดังกล่าวจำกัดความนี้ยังไม่เป็นที่ยอมรับกันอย่างทั่วไปซึ่งหมายรวมถึงที่ใช้กันจนคุ้นชินว่า โลกที่สามซึ่งเกิดขึ้นในยุคสงครามเย็น อย่างไรก็ตามก็ดียังไม่มีข้อบ่งชี้ยืนยันชัดเจนว่ามีประเทศใดบ้างที่อยู่ในหมวดหมู่นี้ จนต่อมาในปีพ.ศ.2558 ธนาคารโลกประกาศว่าการแบ่งประเภทโลกกำลังพัฒนากับโลกพัฒนาแล้วมีความเกี่ยวข้องน้อยลงและให้เลือกใช้คำใหม่ในกลุ่มประเทศเหล่านี้ว่ากลุ่มประเทศโลกใต้ ดังกล่าวในบทนำข้างต้น ประเทศกำลังพัฒนาโดยภาพรวมจะมีคุณลักษณะความปลอดภัยทางการแพทย์ การสาธารณสุข การสุขภาพ และสุขอนามัยที่ยังไม่ได้มาตรฐานเพียงพอ ภาวะความขาดแคลน ภาวะความยากจนเป็นของคนส่วนใหญ่ ภาวะความขาดแคลนด้านพลังงาน ระดับมลภาวะสูง อาทิเช่นมลพิษในอากาศ ทางน้ำ เป็นต้น โครงสร้างพื้นฐานโดยรวมต่ำ อัตราการว่างงานสูง การใช้แรงงานเด็ก ไร้ที่อยู่อาศัย มีการค้ายาเสพติด การค้าประเวณี มีการติดเชื้อสูง โครงสร้างพื้นฐานโดยภาพรวมต่ำ อาชญากรรมสูง อุดมด้วยเศรษฐกิจใต้ดิน ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ มีการคอร์รัปชันในทุกระดับ เสถียรภาพทางการเมืองแปรปรวน ยังไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการนิติธรรมที่เสมอภาค ความไม่เท่าเทียมในสิทธิมนุษยชน ความร่ำรวยเฉพาะกลุ่มผลประโยชน์ มีอายุต่ำกว่าประเทศที่พัฒนาแล้วที่มีอายุชั้ยยืนกว่า เป็นต้น (คณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก, 2564)

ประเทศพัฒนาน้อยที่สุดหรือประเทศด้อยพัฒนา (Least Developed Country: LDCs) เป็นชื่อกำหนดโดยสหประชาชาติซึ่งแสดงถึงค่าดัชนีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีค่าดัชนีพัฒนาต่ำ โดยเมื่อมีการจัดลำดับเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก แนวความคิดที่มีการจัดกลุ่มประเทศพัฒนาน้อยที่สุดกลุ่มแรกได้มีการกำหนดขึ้นโดยสหประชาชาติในข้อมติที่ 7688 (XXVI) เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 ประเทศที่ได้รับการจัดว่าเป็นประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุดจะต้องมีคุณลักษณะ 3 ประการดังนี้ (วิกิพีเดีย, ม.ป.ป.).

- มีรายได้ต่ำกว่าโดยในปีพ.ศ. 2561 ประเทศพัฒนาน้อยที่สุดจะมีรายได้มวลรวมประชาชาติเฉลี่ย 3ปีน้อยกว่า 1,025 ดอลลาร์สหรัฐ และต้องมากกว่า 1,230 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี จึงจะพ้นจากกลุ่มนี้
- ทรัพยากรอ่อนแอโดยดูจากตัวชี้วัดทางด้านโภชนาการ สุขภาพ การศึกษาและการเรียนรู้หนังสือของผู้ใหญ่
- ความอ่อนแอทางเศรษฐกิจ โดยดูจากความไม่แน่นอนของการส่งออกสินค้าและบริการ ความสำคัญทางเศรษฐกิจของกิจกรรมที่เป็นของต่างชาติ ความเข้มแข็งในการส่งออกสินค้า ปัญหาและอุปสรรคของเศรษฐกิจขนาดเล็กและร้อยละของประชากรที่ต้องผลิตถิ่นอื่นเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ

ทั้งนี้จะมีการตรวจสอบประเทศพัฒนาน้อยที่สุดทุก ๆ 3 ปีโดยคณะกรรมการสำหรับนโยบายเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (Thairath Online, 2566)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ

หลังจากเป้าหมายที่มีการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (ช่วงพันปี) (Millennium Development Goals: MDGs) เพื่อมีความต้องการในการเสริมสร้างมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนได้สิ้นสุดวาระลงเมื่อปี พ.ศ.2558 สหประชาชาติได้จัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งหมดมี 17 ข้อ โดยมีความมุ่งหวังที่จะช่วยแก้ปัญหาที่ทั่วโลกกำลังเผชิญ อาทิเช่นความยากจนสถานะ โลกไร้ความไม่เท่าเทียมกันในความเป็นมนุษย์ สันติสุขของมนุษยชาติ เป็นต้น ในการนี้ประเทศไทยและสมาชิก รวม 193 ประเทศและสหประชาชาติได้ร่วมกันรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนที่คาดว่าจะทำแล้วเสร็จในปี ค.ศ. 2030 (2030 Agenda for Sustainable Development) และมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 ประการ ดังกล่าวให้เป็นกรอบการพัฒนาของโลก เพื่อร่วมกันให้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนบรรลุการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างมีความสมดุลและยั่งยืนตลอดไปโดยมีความมุ่งมั่นที่จะไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง การพัฒนาที่ยั่งยืนมีองค์ประกอบ ดังนี้ (สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แห่งชาติ (สอวช.), 2564)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

รูปภาพที่ 1 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ที่มา: KMUTT Sustainability (Online, 2563)

1. ขจัดความยากจนทุกรูปแบบ (No Poverty)
2. ขจัดความหิวโหย ส่งเสริมเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน บรรลุความมั่นคงทางอาหาร (Zero Hungry)
3. การรับรองการมีสุขภาพพลานามัย และความเป็นอยู่ของทุกคนทุกช่วงอายุ (Good Health and

Well-being)

4. การรับรองการศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตของทุกคน

(Quality Education)

5. การบรรลุความเท่าเทียมกันทางเพศ พัฒนาบทบาทสตรีและผู้หญิง (Gender Equality)

6. การรับรองการจัดการน้ำและสุขภาพที่ยั่งยืน (Clean Water and Clean Energy)

7. การรับรองการมีพลังงานที่ทุกคนเข้าถึงได้ มีความเชื่อถือได้คงทนยั่งยืนและทันสมัย

8. ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อย่างต่อเนื่องครอบคลุมตลอดจนความยั่งยืนในการจ้างงานที่มีคุณภาพ (Decent Work and Economic Growth)

9. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงส่งเสริมปรับตัวให้เป็นอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนทั่วถึง และการสนับสนุนนวัตกรรม (Industry Innovation and Infrastructure)

10. การลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ (Reduced Inequalities)

11. การทำให้เมืองมีการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความปลอดภัยอย่างทั่วถึงมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Cities and Community)

12. มีการรับรองแผนการบริโภคและฐานการผลิตที่ยั่งยืน (Responsible Consumption and Production)

13. มีการดำเนินมาตรการเร่งด่วน เพื่อพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่อสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่จะตามมา (Climate Action)

14. มีการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรรู้จักการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Life Below Water)

15. มีการปกป้องฟื้นฟูและมีการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศอย่างยั่งยืน (Life on Land)

16. มีการส่งเสริมสังคมให้สันติสุข สงบสุข ยุติธรรม ไม่มีการแบ่งแยกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Peace and Justice Strong Institution)

17. มีการสร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วน ความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Partnership for the Goals)

ประเทศที่พัฒนาแล้ว

ประเทศที่เป็นที่รู้จักกันดีว่าเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอาทิเช่นประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศนอร์เวย์ ประเทศสวีเดน เป็นต้น ประเทศเหล่านี้เป็นประเทศที่น่าสนใจนำมาศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้แก่ประเทศไทยที่จะนำมาสู่เส้นทางการยกระดับเป็นประเทศพัฒนาแล้ว โดยภาพรวมส่วนใหญ่จะพิจารณาจากลักษณะ ดังนี้ (วิกิพีเดีย, ม.ป.ป.)

ลักษณะของประเทศพัฒนาแล้ว

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ประเทศที่พัฒนาแล้วโดยทั่วไปจะมีพื้นที่กว้างมาก เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลียและแคนาดาได้รับการสนับสนุนจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้ออำนวยต่อประเทศที่พัฒนาแล้ว ทรัพยากรธรรมชาติในประเทศที่พัฒนาแล้วจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง เช่น การขุด ทองคำ และอื่น ๆ ประเทศที่พัฒนาแล้วสามารถพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลให้เป็นท่าเรือยุทธศาสตร์ที่สนับสนุนกิจกรรมการค้าทางอุตสาหกรรมและการค้าต่างประเทศ ประเทศที่พัฒนาแล้วจะสามารถใช้แหล่งพลังงานทางเลือก เช่น ไฟฟ้าจากน้ำตก แม่น้ำ เป็นต้น

คุณภาพประชากร

ประเทศที่พัฒนาแล้วคุณภาพของประชากรเป็นตัวกำหนดความก้าวหน้าหรือการพัฒนาประเทศ คุณภาพของประชากรสามารถวัดได้จากระดับการศึกษา ระดับสุขภาพ และระดับสวัสดิการหรือรายได้ต่อหัว ถ้าประเทศที่ประชากรมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับสูง คุณภาพประชากรของประเทศนั้นดี จะเรียกว่าประเทศพัฒนาแล้วไม่ใช่ประเทศกำลังพัฒนาระดับของสุขภาพที่ดีหมายความว่าความสัมพันธ์กับอัตราการเสียชีวิตและอายุขัยประเทศที่พัฒนาแล้ว อัตราการตายของทารกต่ำ น้อยกว่าร้อยละ 1 และอายุขัยโดยทั่วไปสูง มากกว่าร้อยละ 75

เศรษฐกิจศาสตร์

ประเทศที่พัฒนาแล้วโดยประเด็นหลักจะมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วซึ่งแตกต่างจากประเทศกำลังพัฒนาอย่างเห็นได้ชัด ประชากรในประเทศที่พัฒนาแล้วโดยส่วนใหญ่จะทำงานในด้านการผลิตในภาคอุตสาหกรรมและการบริการ จึงเป็นเรื่องปกติที่จะมีรายได้ต่อหัวอยู่ในระดับสูงรวมทั้งการผลิตจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ ภาคเกษตรกรรมที่มีคุณภาพสูง เช่น แหล่งน้ำมัน ทองคำ เป็นต้น

การศึกษา

ประเทศที่พัฒนาแล้วโดยทั่วไปมีระดับการศึกษาสูง มีลักษณะการพัฒนาความเชี่ยวชาญที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและแตกต่างจากประเทศกำลังพัฒนาเพราะด้านความเชี่ยวชาญ ด้านการพัฒนาศาสตร์และเทคโนโลยี มนุษย์ในประเทศที่พัฒนาแล้วจึงค่อนข้างฉลาดและมีความรู้มากขึ้น มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในด้านต่าง ๆ จนกลายเป็นทันสมัย

ข้อสรุปของประเทศที่พัฒนาแล้วคือ

- ระดับการศึกษาของประชากรในประเทศอยู่ในระดับสูง
- มีผู้เชี่ยวชาญอยู่มากมาย (Tersedia)
- มีเงินทุนขนาดใหญ่
- ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเมือง
- อายุขัยสูง

ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกา มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดด ทั้งประสบความสำเร็จในการสร้างสวัสดิการการครองชีพที่เท่าเทียมกันสำหรับผู้อยู่อาศัยมีชนบธรรมเนียมวัฒนธรรมที่เป็นอารยประเทศที่มีคุณภาพสูง ให้โอกาสทางการศึกษาที่ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงได้ง่ายในทุกรูปแบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาทางไกลที่มีใช้ใช้ในเฉพาะประเทศแต่ยังให้โอกาสแก่คนในประเทศอื่นให้ได้เข้าถึงการศึกษาด้วยเช่นกัน ทั้งยังเป็นต้นแบบที่สร้างทรัพยากรบุคคลที่มีค่าในด้านนวัตกรรม นักวิทยาศาสตร์ นักคิดมากมาย รวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นพบโลกที่เป็นประโยชน์ต่อเทคโนโลยีและการพัฒนาความรู้ ในระดับโลก มีการเมืองการปกครองที่มีเสถียรภาพมั่นคง มีรัฐสภาสองสภาอำนาจสูงสุดของสหรัฐอเมริกาโดยสภาองเกรสซึ่งประกอบด้วยวุฒิสภาประกอบด้วยผู้แทนของรัฐและผู้แทนสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกจากรัฐ อำนาจบริหารหรือประธานาธิบดีได้รับเลือกทุกสี่ปีดำรงตำแหน่งได้ 2 สมัย

ประเทศฝรั่งเศส

ประเทศฝรั่งเศสมีชื่อเสียงในด้านแฟชั่น ไวน์ ดนตรี ขนมปัง รถไฟ TGV ความเร็วสูง และรีสอร์ทในเทือกเขาแอลป์ ใกล้กับชายแดนสวิส เป็นประเทศผลิตสินค้าเกษตรที่ใหญ่ที่สุดในสหภาพยุโรป ควบคู่ไปกับอังกฤษและเยอรมนี ภาษาฝรั่งเศสเป็นหนึ่งในภาษาที่ใช้ในสหประชาชาติ อุตสาหกรรมของฝรั่งเศสกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็วเนื่องจากมีแหล่งพลังงานน้ำที่ทำหน้าที่เป็นพลังงานไฟฟ้า ทั้งมีผู้เชี่ยวชาญจำนวนมากและเงินทุนจำนวนมากในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ฝรั่งเศสเป็นหนึ่งใน 3 ประเทศที่ผลิตสินค้าเกษตรที่ใหญ่ที่สุดในสหภาพยุโรป ควบคู่ไปกับอังกฤษและเยอรมนีสินค้าเกษตรที่สำคัญที่เกษตรส่วนใหญ่นิยมปลูกคือข้าวสาลี

หัวปีท ผลิตแอปเปิ้ลลูกแพร์ไซเดอร์ที่เป็นที่นิยมทั้งและนอกประเทศและมีอุตสาหกรรมหนักเช่นด้านผลิตเครื่องบิน เป็นต้น ฝรั่งเศสเป็นสาธารณรัฐที่นำโดยประธานาธิบดี ประธานาธิบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งหรือวาระละเจ็ดปี รัฐบาลฝรั่งเศสเป็นนายกรัฐมนตรี เน้นการปกครองท้องถิ่นโดยรัฐบาลเป็นฝ่ายสนับสนุนเต็มเต็มในด้านงบประมาณและอื่นๆตามความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ

ประเทศเกาหลีใต้

ประเทศเกาหลีใต้ ภายหลังจากการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลงอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 2 กันยายนพ.ศ.2488 ประเทศญี่ปุ่นได้รับความพ่ายแพ้จากสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยเฉพาะในมหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งในขณะนั้นประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ครอบคลุมพื้นที่ทางตอนใต้ของคาบสมุทรเกาหลีนั้นไม่มีศักยภาพแม้แต่ประเทศเดียวที่เอื้ออำนวยในทันทีต่อการฟื้นฟูประเทศซึ่งหมายรวมถึงเกาหลีด้วยที่ได้ร่วมตัวกันจนถึงปีพ.ศ.2491 จึงถูกแบ่งเป็นเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ ซึ่งเกาหลีใต้ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา ในขณะที่เกาหลีเหนือได้รับการสนับสนุนจากสหภาพโซเวียต ประเทศเกาหลีใต้มีการปกครองในรูปแบบของสาธารณรัฐ เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ที่ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย เกาหลีใต้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการ คณะผู้บริหารโดยประธานาธิบดีโดยพิจารณาจากผลการเลือกตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งเป็นเวลาห้าปีโดยรัฐมนตรีช่วย นายกรัฐมนตรีได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดีโดยความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรประเทศเกาหลีใต้มีการสั่งซื้อในตลาดเศรษฐกิจอันดับที่ 15 หนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศเกาหลีใต้ประสบความสำเร็จในการส่งออก - นำเข้า อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่เป็นที่รู้จักกันดีในตลาดโลกมีเศรษฐกิจที่สร้างรายได้และการเจริญเติบโตในทุก ๆ ด้านจนเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในปัจจุบันรวมทั้งประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นที่ประจักษ์

ประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในทวีปเอเชีย เป็นประเทศที่ประชากรเคารพในระดับ กฏ เกณฑ์ กติกา ขยัน อดทน มีความรอบรู้ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง โดยรัฐบาลจะสนับสนุนด้านการศึกษาในทุกด้านนับแต่การศึกษาขั้นประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา เน้นทั้งการเรียนการสอนที่เป็นหลักสูตรระยะสั้นเพื่อประกอบวิชาชีพที่ผู้เรียนถนัดจนสามารถนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ จนถึงขั้นอุดมศึกษาทั้งในและนอกระบบจากประชากรชาวญี่ปุ่น มีระบบเศรษฐกิจที่ดีเยี่ยม

ประเทศดังกล่าวข้างต้นเป็นเพียงตัวอย่างความสำเร็จในการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วซึ่งยังมีประเทศอีกจำนวนมากที่เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว

การสนับสนุนของสหประชาชาติต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทย

ประเด็นหลักสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) คือ “การไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ซึ่งถือเป็นหลักการที่ใช้ในทุกภารกิจของสหประชาชาติในประเทศไทย ในเดือนมกราคม 2565 คณะทำงานของสหประชาชาติประจำประเทศไทยได้ร่วมลงนามในกรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน วาระปี พ.ศ. 2565-2569 (UNSDCF) กับรัฐบาลไทย กรอบความร่วมมือนี้ได้ให้ความสนับสนุนด้านการพัฒนาที่ระบบสหประชาชาติมอบให้กับประเทศไทยเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายอันสูงส่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใน ค.ศ. 2030 และก้าวขึ้นเป็นประเทศรายได้สูง มีการพัฒนาที่ครอบคลุม ยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกันต่อวิกฤต กรอบความร่วมมือได้รับการออกแบบโดยอิงหลักการของสหประชาชาติที่จะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง หลักสิทธิมนุษยชน หลักความเสมอภาคทางเพศ หลักความยั่งยืน และหลักภูมิคุ้มกันต่อวิกฤต จึงมีความสอดคล้องในระดับสูงกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีของประเทศไทย และวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ในขณะนั้น (United Nations Thailand, 2021)

การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทย

คณะทำงานสหประชาชาติในประเทศไทยมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 เป้าหมาย โดยเน้นความสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนเชิงพื้นที่ (SDG localization) เพื่อนำวาระการพัฒนา

ระดับโลกสู่ชุมชนท้องถิ่นให้บรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาที่มีความเด่นชัด คือความพยายามในการส่งเสริมระบบการคุ้มครองทางสังคมแบบบูรณาการสำหรับทุกคน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี การให้การศึกษาที่ครอบคลุมที่หมายรวมถึงเด็กในกลุ่มผู้ย้ายถิ่นฐาน การแก้ปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง มุ่งเสริมพลังและความเข้มแข็งแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และส่งเสริมนวัตกรรมจากคนรุ่นใหม่โดยเน้นสิทธิมนุษยชนในภาคธุรกิจและการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิสาหกิจด้วยระบบดิจิทัล การเติบโตทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมรวมถึงกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศสภาพ (LGBTI) การดำเนินงานด้านการอภิบาลแรงงานข้ามชาติเพื่อส่งเสริมให้เป็นไปอย่างปลอดภัย ถูกกฎหมาย และมีระเบียบที่ชัดเจน นอกจากนี้ องค์การสหประชาชาติยังได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การจัดการขยะมูลฝอย และการเปลี่ยนผ่านสู่อุตสาหกรรมสีเขียว โดยมุ่งส่งเสริมอุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำและภาคการเงินและการลงทุนที่เกื้อหนุนอุตสาหกรรมสีเขียวในหมู่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสนับสนุนสิทธิการเป็นพลเมืองโลกที่ครอบคลุมเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิ และแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของไทยกับนานาประเทศ ผ่านความร่วมมือไตรภาคีแบบได้ - ได้ สู่การปรับเปลี่ยนสังคม ไทยไปพร้อมกันทุกภาคส่วน ให้มีความรู้เรื่อง มั่งคั่ง ยั่งยืน และครอบคลุม (คณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก, 2564)

ปี 2567 นี้ ประเทศไทยได้ดำเนินการตามเป้าหมายในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยการขับเคลื่อน (SDG Move) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและมีข้อมูลความก้าวหน้าของโครงการต่าง ๆ ดังนี้

SDG Index 2024 ซึ่งได้เผยแพร่เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2567 พบว่า ประเทศไทยยังคงเป็นอันดับที่ 1 ของอาเซียน อันดับที่ 3 ของเอเชีย ด้วยคะแนนรวม 74.7 คะแนน แต่ร่วงลงมาสองอันดับจากอันดับโลกจากที่ 43 ในปี 2566 มาเป็นอันดับที่ 45 ในปีนี้ สะท้อนว่าทิศทางการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุ SDGs แม้ยังไม่มีก้าวหน้ามากแต่ก็พยายามรักษาความคงที่และความสม่ำเสมอ สำหรับประเทศไทยหนึ่งในตัวอย่างที่สำคัญของการนำแนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) มาใช้ในการควบคุมโรคในประเทศไทย คือการจัดการกับการระบาดของโรค ‘ไข้หวัดนก’ (Avian Influenza หรือ Avian Flu) ซึ่งเป็นโรคติดต่อจากสัตว์ปีกสู่คน โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2547 ถึง 2549 ที่มีการระบาดอย่างรุนแรงในประเทศไทย โรคไข้หวัดนกมีต้นตอจากไวรัสที่แพร่กระจายจากสัตว์ปีกสู่มนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปีกที่มีการเลี้ยงในพื้นที่แออัด ซึ่งส่งผลให้ไวรัสแพร่กระจายได้ง่าย ความแออัดและการจัดการที่ไม่ถูกสุขลักษณะทำให้ไวรัสแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว (SDG MOVE, 2567)

บทสรุป

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนคือประเด็นสำคัญที่เป็นเส้นทางสู่การยกระดับ ประเทศไทยได้รับความช่วยเหลือจากสหประชาชาติที่นับว่าเป็นโอกาสที่ดีอย่างยิ่ง เพียงแต่การเดินทางที่มีการวางแผนเพื่อบรรลุเป้าหมายให้เร็วขึ้น จำต้องขึ้นกับความพร้อมที่จะเดินตามเส้นทางที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงจัดระบบในด้าน

สภาพแวดล้อม เศรษฐศาสตร์ คุณภาพประชากร การศึกษา สิ่งเหล่านี้ประเทศไทยมีความพร้อมแล้ว ทั้งยังมี คณะทำงานสหประชาชาติที่เป็นผู้พร้อมให้ความช่วยเหลือในทุกด้าน ถ้าจะขาดคือความมุ่งมั่นและการบริหารจัดการของผู้ดำเนินงานเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ภาครัฐจะต้องให้ความสำคัญสนับสนุนภาคธุรกิจ วิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมให้มีการพัฒนาในด้าน อุตสาหกรรม นวัตกรรม เทคโนโลยีทุกด้านด้วยการสนับสนุนองค์ความรู้ งบประมาณการกักตุนในอัตราดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ยตามระยะเวลาที่เหมาะสม
2. จัดการด้านการศึกษาทั้งในและนอกระบบให้เข้มแข็งโดยเฉพาะการศึกษาภาคบังคับจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยการให้เปล่าไม่เสียค่าใช้จ่าย พัฒนาแรงงานมีฝีมือให้ดียิ่งขึ้นในระดับสูง พัฒนาแรงงานไร้ฝีมือให้มีคุณภาพมาตรฐานโดยทั่วถึงทั้งประเทศ การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดสิ่งหนึ่งที่คนได้ศึกษาเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำมาสร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ในการพัฒนาที่ทันสมัยและให้เข้าถึงระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย
3. พัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งการสาธารณสุขโภชนาการ สาธารณูปการ และการสาธารณสุขที่ถูกสุขอนามัยให้ทั่วถึงเท่าเทียมกันทั่วประเทศ
4. พัฒนาระบบนิเวศวิทยาเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น และการรู้จักการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- คณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก. (2564). *ถึงเวลาปรับความเท่าเทียมระหว่างประเทศพัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา*. ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2567, จาก <https://www.pmtw.moc.go.th/post/ถึงเวลาปรับความเท่าเทียมระหว่างประเทศพัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา>
- ลงทุนแมน. (2562). *เมื่อไหร่ ไทยจะเป็นประเทศพัฒนาแล้ว*. ค้นเมื่อ 31 มกราคม 2567, จาก <https://www.longtunman.com/14228>
- วิกิพีเดีย. (ม.ป.ป.). *ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด*. ค้นเมื่อ 31 มกราคม 2567, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด>
- วิกิพีเดีย. (ม.ป.ป.). *ประเทศพัฒนาแล้ว*. ค้นเมื่อ 31 มกราคม 2567, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ประเทศพัฒนาแล้ว>
- สหประชาชาติประเทศไทย. (ม.ป.ป.). *สหประชาชาติในประเทศไทย*. ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2567, จาก <https://thailand.un.org/th/sdgs1>

- สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.). (2564). *SDGs คืออะไร มา รู้จัก 5 เป้าหมายแรกจากมิติสังคม*. ค้นเมื่อ 31 มกราคม 2567, จาก <https://www.nxpo.or.th/th/8081/>
- สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.). (2565). *ปลดล็อกไทยสู่ประเทศพัฒนาแล้ว*. ค้นเมื่อ 31 มกราคม 2567, จาก <https://www.nxpo.or.th/th/11772/>
- KMUTT Sustainability. (2563). *ร่วมเรียนรู้ในหัวข้อ SDGs และ Little Book of Green Nudges*. ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2567 จาก <https://sustainable.kmutt.ac.th/kmutt-little-book-of-green-nudges/>
- SDG MOVE. (2567). *Editor's Pick 08 | ครึ่งปี 2567 การขับเคลื่อนเพื่อบรรลุ SDGs ยังท้าทาย โดยเฉพาะสุขภาพและการศึกษาของเด็กที่เสี่ยงวิกฤติหลายประเด็น พร้อมชวนสำรวจข้อค้นพบจาก SDG Report 2024*. ค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2567, จาก <https://www.sdgmovement.com/2024/06/27/editors-pick-08-review-sdg-2024/>
- Thairath Online. (2566). *ฝันว่าไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้ว*. ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2567, จาก <https://www.thairath.co.th/money/economics/analysis/2695278>
- United Nations Thailand. (2021). *เอกสารความเป็นมา: ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาจากสหประชาชาติสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030*. ค้นเมื่อ 31 มกราคม 2567, จาก <https://thailand.un.org/sites/default/files/2021-05/Final%20Background%20Paper%2014%20May%202021%20THA%20%28002%29.pdf>